

Spm. nr. S 21

Til *udenrigsministeren* (4/10 90) af:

Steenholdt (GrønL.):

»Kan udenrigsministeren give en redegørelse for mulige konsekvenser for Grønland som følge af indførelse af EF's indre marked i 1992, herunder for, hvorvidt en eventuel indmeldelse af Norge i EF vil have betydning for Grønlands fiskeri- og handelsmæssige relationer til EF?«

Begrundelse

Der har endnu ikke været debat i Grønland om indførelse af EF's indre marked og dets konsekvenser. Det skyldes, at det kompleks af konsekvenser, som man må forvente kræver sagkyndig indsigt, angår såvel EF som Grønland/Danmark. Den ekspertise findes ikke i Grønland.

Det vil derfor være formålstjenligt, at der fra Udenrigsministeriet udarbejdes en konsekvensanalyse, således at de grønlandske politikere – mens tid er – kan tage nødvendig stilling til problemkomplekset.

Svar (15/10 90):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg vedlægger en redegørelse for EF's indre marked og eventuelle virkninger heraf for Grønland. Såfremt der er særlige spørgsmål vedrørende dette emne, der ønskes nærmere belyst, står Udenrigsministeriet naturligvis til rådighed med yderligere oplysninger.

Grønlands fiskeri- og handelsmæssige relationer til EF er som bekendt fastlagt i det aftalekompleks, der lå til grund for Grønlands udtræden af EF, og som blev bekræftet ved indgåelsen af den nye femårige fiskeriprotokol, der trådte i kraft pr. 1. januar 1990. Norge, der til dels markedsfører de samme fiskeprodukter som Grønland, har hidtil kun haft begrænsede toldfordele for sin fiskeeksport til EF. Det forhold, at en så betydelig fiskerination i tilfælde af EF-medlemskab ville få samme toldfrihed for fiskeprodukter, som Grønland nu har, kan næppe undgå at påvirke pris- og afsætningsforholdene for de grønlandske produkter. Den nærmere karakter af de direkte eller indirekte virkninger heraf for Grønland er det vanskeligt at vurdere uden dyberegående ekspertstudier af markedet for de af Grønland og Norge eksporterede varer.

Norges fiskerimæssige relationer til EF er reguleret i en rammeaftale om gensidigt fiskeri. Under de årlige kvoteaftaler har Norge i en årække af EF fået tildelt fangstkvoter ved Grønland. Dette forhold ville næppe blive påvirket af et norsk EF-medlemskab. Norges og Grønlands formelle fiskerimæssige relationer omfatter kun de to parters deltagelse i den tresidige aftale med Island om forvaltningen af loddebestanden i området Østgrønland-Jan Mayen-Island. I tilfælde af norsk EF-medlemskab må EF forventes at ville indtræde i Norges sted i denne aftale.

Bilag

Udenrigsministeriet

Departementet for Udenrigsøkonomi

Den 11. oktober 1990

Notat

EF's indre marked og eventuelle virkninger heraf for Grønland

I. Det indre marked: Begreb og baggrund

Grundlaget for oprettelsen af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab (EØF) i 1957 er EØF-traktaten, som også kaldes EF's grundlov. Et af traktatens hovedformål var oprettelsen af et fælles marked. Et sådant fælles marked forudsætter fjernelsen af skranker mellem de eksisterende nationale markeder. Traktaten giver ikke nogen direkte definition på dette fælles marked, men udgangspunktet er de 4 hovedpiller, nemlig fri bevægelighed for varer, kapital, tjenesteydelser og arbejdskraft.

I løbet af de første 30 år lykkedes det at få gennemført en fælles landbrugspolitik, en fælles handelspolitik og en toldunion med fælles ydre told og ingen told i den interne samhandel. Hertil kommer en række andre fælles foranstaltninger som f.eks. konkurrence- og statsstøtteregler. Endelig blev der i 1982 etableret en egentlig fælles fiskeripolitik. I 1985 erkendte man en række mangler ved det eksisterende hjemmemarked. Man havde således navnlig ikke kunnet afvikle en række afgørende hindringer for den interne samhandel i EF i form af tekniske *handelshindringer*, dvs. uensartede nationale krav til varer, afgiftsmæssige hindringer som følge af forskellige afgiftssatser på varer samt fysiske hindringer i form af grænsekontrol. Hertil kom uensartede regler om selskabs-